

Hugo a Sally se baví o finančních investicích

1. Pořizovací cena nové investice

Ahoj Sally, právě jsem dostal od klienta kupní smlouvu, na jejímž základě kupuje akcie další společnosti. Z hlediska auditu to vypadá přímočaře, protože koupil 35% podíl.

Jaký tedy bude tvůj auditní postup?

Navrhuji sesouhlasit cenu ze smlouvy na zůstatek v rozvaze, zkontrolovat úhradu na bankovní výpis a následně rozsah popisu tohoto podstatného vlivu v příloze.

Dobře, ale já jsem tu smlouvu už taky četla. Nepřipadalo ti něco zvláštního na konstrukci ceny?

Asi narážíš na část kupní ceny, která je podmíněna dosažením definované výše zisku v budoucnu.

Ano.

Já souhlasím s klientem, že částka, kterou uhradili, je pořizovací cenou. Pokud v budoucnu budou muset uhradit něco navíc, tak ji navýší.

K rozvahovému dni je ale třeba zvážit, zda by společnost neměla vykázat z titulu budoucí platby závazek nebo rezervu.

Dobrá připomínka, nechám si předložit výkazy té přidružené společnosti. Pokud podle nich bude zřejmé, že definovaného zisku velmi pravděpodobně dosáhne, měl by náš klient vykázat závazek.

A vzhledem k tomu, že se nejedná o náklad, musí navýšit investici. A co náklady na poradce?

Asi vím, kam míříš. Jejich náklady by klient měl aktivovat do pořizovací ceny. A bude to významné, protože jen právníci je stáli majlant. Otestujeme tedy náklady na služby detailněji, zda tam nejsou ještě další položky, které by měly být součástí pořizovací ceny.

Hugo a Sally se baví o finančních investicích

2. Klasifikace investice

Sally, ještě k té investici do přidružené společnosti, kde jsme řešili ocenění. Proč jsi po klientovi chtěla ještě její statuty? Co v nich mám hledat?

Zejména je třeba zjistit, jaká je dohoda společníků na řízení společnosti. Jsou tam přeci jen dva společníci, že?

Ano. Dívám se, že dle stanov mají ve vedení společnosti oba společníci stejný počet zástupců, přičemž rozhodující hlas má generální ředitel, kterého jmenuje náš klient. Navíc změna ve vedení může být učiněna jen se souhlasem 70 % hlasů, tedy v našem případě obou společníků.

Co ti z toho vyplývá?

Že to asi není přidružená společnost, ale že klient v ní má vlastně společný vliv nebo tu investici dokonce ovládá!

Možná. Ale nepředbíhej. Posouzení ovládnutí závisí na více faktorech, které budeme muset probrat někdy jindy mnohem detailněji.

Doplním toto zjištění do seznamu identifikovaných rizik. Myslím, že vzhledem k nutnosti uplatnit významně úsudek při stanovení stupně ovládnutí a zároveň vzhledem k možné povinnosti konsolidovat, ho vyhodnotím jako významné riziko.

Souhlasím.

Hugo a Sally se baví o finančních investicích

3. Klasifikace dluhopisů

Sally, klient v letošním roce prvně ve své historii investoval do dluhopisů, které nejsou veřejně obchodované. Částka je materiální.

To vnímám jako zvýšené riziko v oblasti ocenění, protože klient nemusí vědět, jak správně o dluhopisech účtovat. Co jsi zjistil z diskuze s finančním ředitelem a hlavní účetní?

Po rozhovoru s nimi je mi zřejmé, že této problematice moc nerozumí. Riziko nesprávného ocenění při pořízení a nesprávného ocenění ke konci účetního období jsem přidal na náš seznam auditních rizik.

Víme, proč dluhopisy pořídili? To má zásadní vliv na způsob ocenění ke konci účetního období.

Deklarují, že je budou držet do splatnosti. Předložili mi také zápisy z jednání představenstva, kde o tom jednali a rozhodli.

To je pro nás jednodušší. Kdyby s dluhopisy zamýšleli obchodovat, museli by je ocenit v reálné hodnotě a tu by bylo obtížné u takovýchto dluhopisů stanovit.

Souhlasím, ale pro jistotu si ještě necháme specificky potvrdit v prohlášení vedení k auditu, že hodlají dluhopisy držet do splatnosti. Dále jsem si ke smlouvě na koupi dluhopisů všiml, že jsou úročeny pevnou sazbou.

Takže k rozvahovému dni budeme ověřovat přesnost výpočtu naběhlého úrokového výnosu dle parametrů dluhopisu.

Hugo a Sally se baví o finančních investicích

4. Nákup dluhopisů pod pari a časové rozlišení výnosu (nižší cena než nominál)

Sally, zjistil jsem, že ty dluhopisy, co jsme se o nich bavili, byly zakoupeny za významně nižší cenu, než je jejich nominální hodnota.

Aha, takže byly nakoupeny s diskontem. Jak klient o nákupu dluhopisů účtoval?

Dluhopisy zaúčtoval v pořizovací ceně, kterou jsem odsouhlasil na bankovní výpis a smlouvu.

To vypadá dobře. A jak o dluhopisu účtoval ke konci účetního období? Zohlednil nějak ten diskont?

Ne. Nechal ho v pořizovací ceně a nominální hodnotu dluhopisu eviduje jen na podrozvahových účtech.

To ale není úplně správně. K datu konečné splatnosti budou muset být dluhopisy v účetnictví klienta oceněny svojí nominální hodnotou. Proto by měla být hodnota dluhopisů v účetnictví v průběhu držení dluhopisu postupně navyšována o část diskontu připadající na toto období.

Aha, poměrná část z diskontu by měla být ke konci účetního období rozeznána jako výnos oproti hodnotě dluhopisů.

Ano. Chybějící výnos dej prosím na seznam identifikovaných nesprávností a informuj vedení klienta.

Hugo a Sally se baví o finančních investicích

5. Kreditní riziko u dluhopisů

Ahoj Hugo, co ty dluhopisy nakoupené pod pari? Zjišťoval jsi, proč byly nakoupeny s diskontem?

Ptal jsem se klienta a je to prý hlavně odraz kreditního rizika emitenta. Má nějaké finanční problémy, což jsem si ověřil ve výkazech emitenta, které zveřejňuje.

Aha. To ale naznačuje, že může být potřeba vytvořit opravnou položku.

Klient nechce opravnou položku tvořit. Emitentovi věří, protože prý historicky všem svým závazkům dostal. Splatnost dluhopisů je až za několik let, a tak tvrdí, že současná ne úplně dobrá finanční situace emitenta se zlepší. V prospektu se také píše, že dluhopisy jsou zajištěny aktivy emitenta.

A co o finanční situaci emitenta říká jeho účetní závěrka?

To je právě problém. Je významně zadlužen a byznys mu příliš nejde. Já si myslím, že opravná položka k dluhopisům je na místě.

A co ta aktiva, kterými jsou dluhopisy zajištěny? Jaká je jejich povaha a hodnota? Má je emitent podle účetní závěrky stále v majetku?

Jsou to nějaké budovy a pozemky. Hodnota v účetnictví je ale nižší než hodnota celkově vydaných dluhopisů. I když v prospektu uváděli reálnou hodnotu, která byla vyšší.

I přesto tam ale pořád vidím riziko nesprávného ocenění. K vytvoření závěru nestačí jen náš pocit, potřebujeme také získat dostatečné důkazní informace. Co navrhuješ požadovat od klienta?

Vyžádám si klientovo posouzení hospodaření emitenta a kvality poskytnutého zajištění. Pokusím se také získat další informace o emitentovi z veřejně dostupných zdrojů. Ale co udělám, pokud z těchto zdrojů indikují významný problém?

Pak si budeme muset od klienta vyžádat další podklady pro ocenění dluhopisů. Do úvahy taky připadá zapojení experta na jejich ocenění.